

29 ביוני 2025

לכבוד

ניצב יחיאל בוהדנה  
מפקד מחוז חוף  
משטרת ישראל

מר עופר טל  
מבקר העירייה  
עיריית חיפה

גב' נואית בן שמחון  
הממונה על תלונות הציבור  
עיריית חיפה

שלום רב,

### הנדון: התנהלות בלתי חוקית של פקחי עיריית חיפה

אנו פונים אליכם בשם א"כ, תושב חיפה (מצ"ב ייפוי כוח), על רקע התנהגות בלתי חוקית, אלימה ומאיימת של פקחי עיריית חיפה, אשר התרחשה ביום 29.5.2025, בשעה 18:45 לערך, במרכז הכרמל, נגד משתתפי המחאה השקטה שמתקיימת מדי יום בעיר לסיום המלחמה בעזה ולהשבת החטופים. אנו דורשים כי התנהלותם של שני הפקחים תחקר לאלתר, וכי יחודדו הנהלים וההנחיות בקרב כלל פקחי העירייה באשר לגבולות הסמכות הנתונה להם, ובפרט, כי יובהר להם שחל איסור לצלם מפגינים ולאיים עליהם. מאחר ולא ידוע לנו האם הפקחים פעלו במסגרת מערך השיטור העירוני, אם לאו, מכותבים לפנייה זו גם האחראים על התחום במשרד לביטחון לאומי.

מדובר באירוע חמור, במסגרתו שני פקחים – מ"ח (מס' פקח ---) ופקחית נוספת (תמונתה מצורפת) – צילמו כל אחת ואחד ממשתתפי המחאה באמצעות הטלפונים הניידים האישיים שלהם, תוך איומים באלימות. התנהגות לא חוקית זו אשר נעשתה בחוסר סמכות ותוך חריגה בוטה מהנהלים, פגעה קשות בזכויותיהם החוקתיות של משתתפי המחאה, ובכלל זה בזכותם לפרטיות, לחופש הביטוי וההפגנה ולביטחון אישי.

### הרקע העובדתי

1. מאז יום 9.10.2023, יומיים לאחר תחילת המלחמה, פעילים ופעילות מקיימים מדי יום עמידה שקטה במרכז הכרמל בעיר חיפה, בקריאה לסיום המלחמה בעזה ולהחזרת החטופים. שבועיים לאחר שהחלה היוזמה, ולאחר דין ודברים, גובש הסדר עם המשטרה שמאפשר לפעילים לקיים את העמידה היומית ללא הפרעה. עם זאת, בחודשים האחרונים נתקלו הפעילים באלימות קשה מצד עוברי אורח ופעילי נגד, כולל אירוע חמור בחודש שעבר במסגרתו שני עוברי אורח ריססו גז פלפל לעיני אחד הפעילים.

2. ביום חמישי, 29.5.2025, סביב השעה 18:45, הגיע למקום המחאה במרכז הכרמל רכב אכיפה עירונית (מספר רישוי 55161203), ממנו ירדו שני פקחים בגישה תוקפנית **והחלו לצלם בנפרד כל אחת ואחד מפעילי המחאה במכשיר הטלפון הנייד האישי שלהם**, מבלי לתת הסבר למעשיהם ותוך יצירת אווירה מתוחה ומאיימת. משסיימו עם הצילומים, הפקחים **איימו במפורש באלימות פיזית** על משתתפי המחאה ועל מרשנו באומרם "אלה לא מבינים עד שהם חוטפים מכות".

### פגיעה חמורה בזכויות המפגינים ללא סמכות

3. מעשיהם של הפקחים חורגים מסמכות ופוגעים קשות בזכויות הפעילים והפעילות משתתפי המחאה לפרטיות, לחופש הביטוי וההפגנה ולביטחון אישי.
4. תיעוד המפגינים על ידי פקחים פוגע בזכותם החוקתית של המפגינים לפרטיות ולצנעת הפרט, המעוגנת בסעיף 7 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. עצם התיעוד של מפגינים המממשים באופן חוקי את חופש המחאה שלהם פוגע בחירותם האישית ובזכותם להיעזב לנפשם ולשמור על אנונימיות גם כאשר הם מפגינים. יתרה מכך, השימוש בטלפונים ניידים אישיים לתיעוד מחמיר את הפגיעה, שכן הפעילים והפעילות מאבדים לחלוטין את השליטה על החומר המתועד ועל הפצתו.
5. בתיעוד המפגינים יש גם פגיעה בחופש הביטוי והמחאה שכן הוא מתייג אזרחים שומרי חוק, המממשים את חופש המחאה כדין, כעבריינים שיש לתעד את מעשיהם, ומעורר בקרבם חשש שמא התיעוד ישמש לזיהויים, להפלתם, לסימונם או לאיסוף מידע נגדם. התנהלות זו מייצרת **אפקט מצנן** המרתיע אזרחים מפני השתתפות בהפגנות, ומביא לפגיעה קשה בחופש המחאה והביטוי הפוליטי, החיוניים לקיומו של משטר דמוקרטי. כפי שצוין בפסק דינו של בית המשפט העליון בעניין איכוני השב"כ, "איסוף מידע, לצד היעדר השקיפות בנוגע לסוג המידע שנאסף ולאופן השימוש בו, יש בהם כדי ליצור תחושת מעקב אשר 'לעצם קיומה [...] יש אפקט מצנן' (פסקה 17 לפסק דינה של הנשיאה חיות בבג"ץ 6732/20 **האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' הכנסת** (1.3.2021)).
6. כאשר התיעוד מתבצע באופן שתואר לעיל, קרי תיעוד פרטני של כל מפגינה ומפגין, תוך איום מפורש באלימות פיזית, הוא אף יוצר פגיעה בזכות לביטחון אישי ובתחושת המוגנות וכן מחמיר את הפגיעה בחופש הביטוי והמחאה ואת האפקט המצנן שנלווה להן. למרבה הצער, מדובר במדיניות מוכרת, ודאי מאז תחילת המלחמה, במסגרתה גורמי אכיפה שונים חוטאים למטרת תפקידם ומאיימים על מפגינים ומפגינות במטרה לייצר פחד והרתעה מהמשך מימוש זכות ההפגנה. לצערנו, אנו נדרשים עדיין להזכיר כי איומים בפגיעה שלא כדין בגופו ובחירותו של אדם, בכוונה להפחידו, מהווים **עבירה פלילית** שדינה שלוש שנות מאסר לפי חוק העונשין, תשל"ז-1977.
7. מעבר לכך שהאיום באלימות פיזית הינו בלתי חוקי, **הפקחים משוללי כל סמכות לצלם את הפעילים והפעילות במקום**. היות שפעולות הפקחים כרוכות בפגיעה בזכויות אדם, הן טעונות הסמכה מפורשת. אלא שהחוק אינו מתיר לפקחים לתעד מפגינים ומפגינות, בין אם מדובר בפקחים עירוניים האוכפים חוקי עזר עירוניים ובין אם מדובר ב"פקחים מסייעים" הפועלים במסגרת מערך השיטור העירוני (וראו סעיפים 4 ו-11 לחוק לייעול האכיפה והפיקוח העירוניים ברשויות המקומיות (הוראת שעה), תשע"א-2011). בהקשר זה יצוין כי החוק אף אינו מתיר למשטרת ישראל, האמונה על השמירה על הסדר הציבורי ובכלל זה על רישוי ואבטחת הפגנות, לתעד מפגינים, ובפרט בטלפונים ניידים אישיים. עתירה בנוגע לפרקטיקת התיעוד המשטרתית הפסולה של מפגינים, בין היתר באמצעות טלפונים ניידים אישיים, עומדת בימים אלו בפני בית המשפט העליון (בג"ץ 61062-11-24 **האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' מפכ"ל המשטרה**, הוגשה ביום 24.11.2024).

8. לסיום, נדגיש כי לגורמי האכיפה – המשטרה, ומקל וחומר הרשות המקומית – אין סמכות להתערב בתכני המחאה, גם כאשר מדובר בתכנים שנויים במחלוקת (וראו [פנייתנו בנושא לראש העיר](#) מיום 22.5.2025). כפי שנפסק בבג"ץ 3139/24 נוי נ' מפכ"ל המשטרה (25.8.2024): "טרם נעילה, נשוב ונדגיש את חשיבותה של זכות המחאה, כחלק מן הזכות החוקתית לחופש הביטוי, הקיימת גם בשעת מלחמה – ונזכיר כי זו נועדה להגן גם, ואולי בעיקר, על דעות אשר עשויות לקומם ולהרגיז, ולא רק על דעות מקובלות ואהודות בציבור" (בפסקה 5 לפסק דינה של השופטת כנפי-שטייניץ).

9. לאור כל האמור לעיל, ולנוכח חומרת המקרה, אנו דורשים כי התנהלותם של שני הפקחים תחקר לאלתר. בנוסף, נבקש כי יחודדו הנהלים וההנחיות בקרב כלל פקחי העירייה באשר לגבולות הסמכות הנתונה להם, ובפרט, כי יובהר להם המובן מאליו – שחל איסור לאיים על מפגינים ולצלם אותם. ככל שנדרשת הכשרה מחודשת לכלל הפקחים בנושא זכויות אזרחיות והסמכויות הנתונות להם, יש לבצעה.

בברכה,

יותם רוטפלד, המחלקה המשפטית

ניצן אילני, עו"ד

העתקים:

מר ליאור מזרחי, ראש מנהלת מערכי אכיפה, המשרד לביטחון לאומי  
מר מארק כהן, רמ"ד שיטור עירוני, המשרד לביטחון לאומי